

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év június 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A társtettesként elkövetett lopás vétsége miatt **az I.r. vádlott és társa** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2011. május 19. napján kihirdetett Kb.II.209/2009/18. számú ítéletét **megváltoztatja**.

Az I.r. vádlott cselekményét sikkasztás vétségének (Btk. 317. § (1) és (2) bekezdés), a II.r. vádlott cselekményét pedig bűnsegédként elkövetett sikkasztás vétségének (Btk. 317. § (1) és (2) bekezdés) **minősíti**.

A II.r. vádlottal szemben alkalmazott intézkedést - önálló büntetésként - lefokozásra **súlyosítja**.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet mindkét vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2011. május 19. napján kihirdetett Kb.II.209/2009/18. számú ítéletével az I. r. vádlottat és a II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 316. § (2) bekezdésébe ütköző társtettesként elkövetett lopás vétségében, ezért az I. r. vádlottat - önálló büntetésül - lefokozásra, míg a II. r. vádlottat 1 évi próbára bocsátásra ítélte. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyakról, és a vádlottakat egyenként 10.998,- forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte. Ellenben az I. r. vádlottat az ellene szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

A katonai ügyész a tárgyaláson a nyilatkozattételre 3 napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be mindkét vádlott tekintetében a jogi minősítés megváltoztatása és a II. r. vádlott esetében súlyosítás érdekében. Az I. és II. r. vádlottak, valamint védőjük enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

Az I. és II. r. vádlott, valamint védőjük a tárgyalást követően az elsőfokú bíróságnál előterjesztett közös beadványukban a fellebbezésüket módosították, és mindkét vádlott esetében felmentésre tettek indítványt.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.90/2011. számú átiratában az I. r. vádlott tekintetében bejelentett ügyészi fellebbezést visszavonta. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a II. r. vádlottal

szemben - önálló büntetésül - lefokozást szabjon ki, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

Az I. és II. r. vádlottak védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezést fenntartotta, és elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az első fokú ítéletet változtassa meg, és mindkét védencét mentse fel az ellene emelt vád alól. Másodlagosan azt kérte, hogy az ítélőtábla katonai tanácsa az I. r. vádlottal szemben kiszabott lefokozást enyhítse, míg a II. r. vádlottal szemben alkalmazott intézkedést hagyja helyben, figyelemmel arra is, hogy esetükben legfeljebb a vagyon elleni bűncselekmény kísérlete valósult meg. Elsődleges fellebbezése alátámasztásaként előadta, hogy a vádlottak szándéka nem irányult vagyon elleni bűncselekmények elkövetésére. Csupán arról volt szó, hogy az üzemanyag kút ellenőrzése során minden esetben 25 liternyi benzint vettek ki, és mivel a nyilvántartott és a tényleges készlet között eltérés mutatkozott, ezért úgy döntöttek, hogy a felgyűlt 100 liternyi üzemanyagot majd a környezetvédelmi konferenciát követően töltik vissza a tartályba. Ugyanígy a konferencia idejére távolították el a többi anyagot is - köztük értékteleneket is - azzal, hogy a kútnál ne legyen rendetlenség. Ideiglenesen egy Ural gépkocsi platójára pakolták, azt használva ideiglenes rejtekhelyként. Később megkísérelték a kútra visszavinni az anyagokat, de ekkor „lebuktak”. A körülmények alapján nyilvánvaló, hogy a vádlottak nem kívánták eltulajdonítani a történeti tényállásban felsorolt anyagokat, hanem azokat csak a rendezettség látszata érdekében ideiglenesen elrejtették. Amennyiben a másodfokú bíróság ezen érvelést nem fogadja el, abban az esetben sem befejezett lopás, hanem csupán annak kísérlete valósult meg, figyelemmel arra, hogy az anyagok nem kerültek ki véglegesen a honvédség rendelkezése alól. Másodlagos indítványával kapcsolatban utalt arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság több csekély értékre elkövetett vagyon elleni bűncselekmény esetén lehetőséget látott hivatásos katonák esetében a rendfokozat megtartására. Ilyen esetben figyelemmel kell lenni az elkövető egész addigi pályafutására, életvezetésére. Az I. r. vádlott életvezetése hibátlan, esetében tehát lehetőség van enyhébb - a szolgálati viszony megszűnésével nem járó - katonai mellékbüntetés alkalmazására.

Az I. r. vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy méltatlansági eljárás során sem állapították meg a felelősségét, továbbá csatlakozott a védője által elmondottakhoz. A II. r. vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy soha nem követett el bűncselekményt, és a felmentését kérte.

A katonai ügyész, a vádlottak és védőjük által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bíróság eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján mindkét vádlott tekintetében felülbírált. A Be. 348. § (2) bekezdése alapján mellőzte a felülbírálatot az ítélet B. része tekintetében, figyelemmel arra, hogy az I. r. vádlottat érintő felmentő rendelkezést fellebbezés nem támadta.

A vádlottaknak és védőjüknek a felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

A Csongrád Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2008. április 21. napján kihirdetett Kb.I.31/2008/3. számú ítéletével az I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki szolgálatban kötelességszegés vétségében és társtettesként elkövetett sikkasztás vétségében, ezért 200 napi tétel, napi tételenként 300,- forint, összesen 60.000,- forint pénzbüntetésre és lefokozásra ítélte. A II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett sikkasztás vétségében, ezért önálló büntetésül lefokozásra ítélte. Az elsőfokú bíróság rendelkezett még a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, a lefoglalt tárgyakról, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2008. október 29. napján kihirdetett 6.Kbf.72/2008/5. számú végzésével az első fokú ítéletet mindkét vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította azzal, hogy a megismételt eljárást a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa folytassa le. A másodfokú bíróság a hatályon kívül helyezés okaként a Be. 351. § (2) bekezdés a/ pontja szerinti megalapozatlanságot, a felderítetlenséget, továbbá a vád keretein történő túlterjeszkedést jelölte meg.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban az eljárási szabályokat betartotta. Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A katonai tanács a bizonyítási eljárás során a hatályon kívül helyező végzésben előírtaknak megfelelően a további bizonyítékokat is beszerezte. Megállapítható, hogy a tárgyaláson mindkét vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, védekezésük szerint csak a környezetvédelmi konferencia idejére kívánták elrejtetni a vádiratban feltüntetett anyagokat, de eltulajdonítási szándékuk nem volt. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor nem fogadta el a vádlottak védekezését, és terhelő tartalmú tényállást állapított meg. Az elsőfokú bíróság ítélete 4. oldal 3. bekezdésétől a 8. oldal 6. bekezdéséig foglalkozott az általa megismert bizonyítékokkal és azok részletes értékelésével. A 7. oldal 2. bekezdésétől az egyes bizonyítékokat egymással összevetette és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlottak védekezését, hanem egyes tanúk vallomását, és az okirati bizonyítékokat fogadta el a tényállás alapjául.

Észlelte azonban a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás összesítve nem tartalmazza az eltulajdonítani szándékozott anyagok értékét. Ezért a tényállást annyiban egészíti ki a Be. 352. § (1) bekezdése alapján, hogy ezen anyagok értéke 164.846,- forint volt.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új

bizonyítékra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le.

A vádlottak és védőjük új tényre, bizonyítékra nem hivatkoztak, ténylegesen valamely konkrét megalapozatlansági okot sem jelöltek meg. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített, és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottaknak és védőjüknek a bizonyítékok újraértékelésére és felülmérlegelésre, ezen keresztül felmentésre irányuló fellebbezései eredményre nem vezethettek.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére, tévedett azonban a cselekmény jogi minősítését illetően.

A Szegedi Katonai Ügyészség a B.XI.96/2008. számú vádiratában mindkét vádlottat a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett sikkasztás vétségével vádolta. Az első fokon eljáró katonai ügyész perbeszédében a vádat változatlanul fenntartotta. Az elsőfokú bíróság az ítélet jogi indokolásában azt fejtette ki, hogy a vádlottak tekintetében azért nem valósult meg a sikkasztás vétsége, mert hiányzik az adott bűncselekmény egyik tényállási eleme, az idegen dolog rábízása. A bizonyítási eljárás során az nyert megállapítást, hogy a vádlottak nem voltak ügyeletes üzemanyag-töltő állomás-kezelői szolgálatba vezényelve, tehát az üzemanyag-kúton található anyagok nem voltak rájuk bízva, és azt a munkaköri leírásuk sem tartalmazta.

A Btk. 317. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja vagy azzal sajátjaként rendelkezik sikkasztást követ el. A (2) bekezdésben foglaltak szerint a büntetés vétség miatt 2 évig terjedő szabadságvesztés, ha a sikkasztást kisebb értékre követik el.

Az I. és II. r. vádlottak a kérdéses időben - a beszerzett iratok alapján - ténylegesen nem voltak töltőállomás ügyeletesi szolgálatba vezényelve. A vádban írt napon ebbe a szolgálatba x volt vezényelve, akit azonban kiképzés céljából elvezényeltek, így nem volt az adott szolgálatra kijelölt személy. Az I. r. vádlott azonban annak ellenére, hogy töltőállomás kezelői szolgálatba nem volt vezényelve, de az üzemanyag szállítóraj rajparancsnok-helyettese volt, egyben az üzemanyag-kútnál tartózkodó állomány rangidős tagja. Beosztásánál fogva intézkedett a szolgálatból kieső személy pótlására, illetve a töltőállomás folyamatos működésére elsősorban úgy, hogy maga ellátta a töltőállomás kezelői szolgálatból adódó feladatokat. Megállapítható tehát, hogy bár szolgálatba nem volt vezényelve, de beosztásánál fogva ténylegesen rendelkezett az üzemanyag-kúton található anyagokkal. A dolog birtokbavétele tehát megtörtént. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az I. r. vádlott cselekményét a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő sikkasztás vétségének minősítette. A II. r. vádlott szintén nem volt szolgálatba vezényelve, és a beosztása is üzemanyag szállító raj gépkocsivezető volt. A II. r. vádlott esetében nem állt fenn

olyan jogosultság, hogy szolgálaton kívül a töltőállomáson tárolt anyagról rendelkezzen, így az ő magatartása csupán az I. r. vádlottnak nyújtott segítségként értékelhető. Ezért az ítélőtábla katonai tanácsa a II. r. vádlott cselekményét bűnsegédként elkövetett sikkasztás vétségének minősítette. Az I. r. vádlott azzal a magatartásával, hogy a rábízott anyagokat a használaton kívüli gépkocsi platóján elrejtette, illetve hogy a rakteret plombával lezárta, kivonta azokat az alakulat rendelkezése alól, így magatartása befejezett bűncselekményként értékelendő, és a II. r. vádlott ehhez nyújtott segítséget.

Az I. r. vádlottnak és védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése nem alapos. A katonai ügyésznek a II. r. vádlottal szemben alkalmazott joghátrány súlyosítására irányuló fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő- és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor az I. r. vádlottat önálló büntetésül lefokozásra ítélte. Egységes a katonai bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy általában a vagyon elleni bűncselekményt elkövető katona, de különösen az alakulata sérelmére vagyon elleni bűncselekményt elkövető katona a rendfokozat viselésére méltatlan, és vele szemben a lefokozás nem mellőzhető. Az elsőfokú bíróság ezen kialakult gyakorlatnak megfelelően ítélte az I. r. vádlottat önálló büntetésül lefokozásra, így az annak enyhítésére irányuló vádlotti és védői fellebbezés eredményre nem vezethetett. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a II. r. vádlottal szemben ugyanazon bűncselekmény elkövetése miatt lehetőséget látott intézkedés alkalmazására. Formailag ugyan a II. r. vádlott cselekménye a bűnsegédi elkövetésre figyelemmel enyhébb, azonban az ő esetében sem mellőzhető a lefokozása, figyelemmel arra, hogy a bűncselekmény jellege folytán méltatlanná volt a rendfokozat viselésére. Ezért az ítélőtábla katonai tanácsa a II. r. vádlottal szemben alkalmazott intézkedést önálló büntetésként a Btk. 130. § (1) bekezdés a/ pontjára figyelemmel, a Btk. 131. § (1) és (2) bekezdései alapján lefokozásra súlyosította.

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - mindkét vádlott vonatkozásában helybenhagyta.

A Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2012. június 6. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.

előadó bíró

szavazó bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete az I. r. és II. r. vádlottak vonatkozásában - a rendelkező részben írt változtatással - jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2012. június 6. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Horváth Judit
tisztviselő